

OBČINA MIREN-KOSTANJEVICA

Številka: 007-0003/2026-1

Datum: 16. 4. 2026

Občinskemu svetu Občine Miren-Kostanjevica

Predlog za obravnavo

Naslov zadeve za obravnavo in sprejem

**LOKALNI PROGRAM ZA KULTURO V OBČINI MIREN-KOSTANJEVICA ZA OBDOBJE
2026-2034**

Gradivo za obravnavo na seji	24. redna seja
Točka dnevnega reda	11. točka
Predlagatelj	Mauricij Humar, župan
Pripravljalavec gradiva	Mateja Drnovšček, strokovna sodelavka za družbene dejavnosti
Poročevalka	Mateja Drnovšček, strokovna sodelavka za družbene dejavnosti
Pristojno delovno telo	Odbor za družbene dejavnosti

ŽUPAN
Mauricij Humar

Na podlagi 14. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 - ZNOrg, 3/22 - Zdeb, 105/22 - ZZNŠPP, 8/25 in 77/25) in 17. člena Statuta Občine Miren-Kostanjevica (Uradni list RS, št. 2/16 - uradno prečiščeno besedilo, 62/16, 14/23 in 28/25) je Občinski svet Občine Miren-Kostanjevica na 24 redni seji dne 23. 4. 2026 sprejel

LOKALNI PROGRAM ZA KULTURO V OBČINI MIREN-KOSTANJEVICA ZA OBDOBJE 2026 - 2034

1. UVOD

1.1 Izhodišča in namen priprave lokalnega programa za kulturo

Lokalni program za kulturo v Občini Miren-Kostanjevica za obdobje 2026 - 2034 je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki izhaja iz doseženega položaja kulture v občini in ugotavlja vlogo kulture v razvoju občine ter javni interes zanjo.

Pravna podlaga za sprejem lokalnega programa kulture je Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo, ki v svojem 14. členu določa, da lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje osmih let.

Lokalni program za kulturo izhaja iz obstoječega stanja kulture v občini. Povzema kulturno tradicijo, opredeljuje naloge in cilje občine na področju kulture, opredeljuje kulturno infrastrukturo in spodbuja k nadaljnjemu razvoju kulture. Opredeljuje tudi načine in možnosti za dvig kulturne ustvarjalnosti, načine za večjo dostopnost kulturnih dobrin občanom in spodbuja kulturne raznolikosti.

V dokumentu so zastavljeni cilji in prioritete za osemletno obdobje ter usmeritve za uresničitev le teh.

1.2 Cilji

Lokalna skupnost zagotavlja javne kulturne dobrine na področjih, ki so urejena s posebnimi zakoni, podpira ljubiteljske kulturne dejavnosti, vključno s tistimi, ki so namenjene kulturni integraciji različnih narodnostnih kultur ter pokriva druge kulturne potrebe prebivalcev, ki se jih opredeli v lokalnem programu kulture.

Cilji lokalnega programa za kulturo v Občini Miren-Kostanjevica so:

- opredeliti področja kulture, ki so v javnem interesu in na katerih se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine,
- ohraniti obstoječi in nadgraditi kulturni standard ter zagotavljati dostopnost kulturnih dobrin in pogojev za ustvarjalnost,
- opredeliti prioritete, cilje in ukrepe za doseganje ciljev,
- določiti prioritete investicij v javno kulturno infrastrukturo in
- opredeliti usmeritve, ki so potrebne za uresničitev ciljev programa.

Lokalni program za kulturo se po potrebi letno evalvira in dopolnjuje. Sprejema se za obdobje osmih let, od leta 2026 do leta 2034.

1.3. Zakonodaja, predpisi in odloki na področju kulture

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 - ZNOrg, 3/22 – Zdeb, 105/22 – ZZNŠPP, 8/25 in 77/25),
- Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15),
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE),
- Zakon o javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (Uradni list. RS, št. 29/10),
- Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo in 21/18 – ZNOrg),
- Pravilnik o registru kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 66/09),
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/03, 70/08, 80/12 in 28/23) in
- Pravilnik Občine Miren-Kostanjevica o sofinanciranju programov in projektov kulture ter tehnične kulture (Uradni list RS, št. 49/23, _/26)

2. OCENA STANJA

Izvajalci programov, projektov in dejavnosti na področju kulture v Občini Miren-Kostanjevica so:

- kulturna društva, s sedežem v občini,
- druga društva, s sedežem v občini, ki imajo v statutu registrirano tudi kulturno dejavnost,
- Javni zavod za turizem in kulturo Miren-Kras,
- Goriška knjižnica Franceta Bevka, Krajevna knjižnica Miren in Krajevna knjižnica Bilje,
- Javni sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, Območna izpostava Nova Gorica,
- ostali javni zavodi s področja kulture (Kulturni dom Nova Gorica, Glasbena šola Nova Gorica, Glasbena šola Sežana, Slovensko narodno gledališče Nova Gorica, Goriški muzej, Pokrajinski arhiv Nova Gorica, ...),
- zasebni zavodi, ki na področju delujejo najmanj eno leto in imajo sedež v občini,
- posamezniki, samozaposleni v kulturi, ki so vpisani v razvid samostojnih izvajalcev javnih kulturnih projektov pri Ministrstvu za kulturo,
- gospodarske organizacije, neprofitne organizacije in druge pravne osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti na področju kulture in umetnosti v delu, ki se nanaša na neprofitne dejavnosti.

2.1 Pomnik braniteljev slovenske zemlje na Cerju

Velik del kulturnega dogajanja na območju Občine Miren-Kostanjevica se odvija tudi znotraj Pomnika braniteljem slovenske zemlje na Cerju. S svojo simbolno, zgodovinsko in kulturno vlogo presega zgolj arhitekturni pomen, kajti predstavlja tudi osrednji prostor spomina, srečevanja in ustvarjalnosti kraja, hkrati pa utrjuje njegovo identiteto in povezanost z nacionalno zavestjo ter vrednotami miru. Kulturno - zgodovinski spomenik in muzej med zidovi skriva dragocene zaklade zgodovine in umetnosti.

Pomnik braniteljev slovenske zemlje na Cerju ponuja kombinacijo stalnih vsebin, razstav in različne dogodke, ki povezujejo kulturno-zgodovinsko izkušnjo z družbeno in umetniško dejavnostjo. V sedmih etažah razglednega stolpa so obiskovalcem na voljo na ogled zgodovinske in umetniške zbirke, ki pripovedujejo o ključnih obdobjih slovenske zgodovine, od najstarejših zapisov (Brižinski spomeniki), preko prelomnih obdobj 1. svetovne vojne, antifašističnega gibanja TIGR in vojne za slovensko osamosvojitve, do simboličnega pogleda v prihodnost s strešne razgledne ploščadi. Prostor bogatijo tudi dela priznanih umetnikov, Jožeta Spačala, Oskarja Kogoja in edinstvena likovno-umetniška zbirka 5-ih platen Rudija Španzla, naslovljena Amen čez kamen, ki povzema zgodbo Soške fronte.

Za upravljanje in trženje Pomnika braniteljev slovenske zemlje na Cerju je zadolžen Javni zavod za turizem in kulturo Miren-Kras. Javni zavod je bil ustanovljen leta 2018. S spremembo in dopolnitvijo odloka o ustanovitvi leta 2022, je javni zavod pod svojo okrilje uradno prevzel tudi področje kulture.

Konec leta 2025 je v kletnih prostorih zgradbe dobila prostor nova umetniška galerija s 130 m² razstavnih površih.

Občina na letni ravni zagotovi sredstva za sofinanciranje stalne muzejske zbirke na Cerju. Delovanje in aktivnosti Zavoda za turizem in kulturo Miren-Kras financira ustanoviteljica, Občina Miren-Kostanjevica, na podlagi letnih pogodb, del sredstev pa zavod pridobi tudi na trgu.

2.2 Ljubiteljska kultura

Pomembno vlogo pri izvajanju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti na območju Občine Miren-Kostanjevica imajo društva. Ljubiteljsko ustvarjanje in poustvarjanje na področju kulture se v pretežni meri uresničuje v kulturnih društvih. V interesu občine je finančno podpreti dejavnost vseh aktivnih kulturnih društev, kakor tudi dejavnosti drugih društev, ki imajo v okviru svoje dejavnosti registrirano tudi kulturo.

Kulturna dejavnost, v okviru ljubiteljskih skupin, razvija tako posameznikove ustvarjalne sposobnosti kot kulturne potrebe in splošen odnos do kulturnih vrednot. Z ljubiteljsko kulturo se ohranja kulturna dediščina in lokalna tradicija, spodbuja se kulturno udejstvovanje vseh generacij ter prostovoljstvo. S tem pa se krepi tudi družbena povezanost in občutek pripadnosti.

Društveno kulturno udejstvovanje obsega širok spekter dejavnosti, od ljubiteljskega ukvarjanja z umetniško produkcijo, preko strokovno vodenega, do umetniško kompetentnega ustvarjanja, ki lahko dosega tudi visoka strokovna merila in širši odmev.

Občina na letni ravni zagotovi sredstva za sofinanciranje kulturnih programov, kulturnih projektov ljubiteljske dejavnosti in tehnične kulture, na podlagi javnega razpisa. Sredstva se dodelijo v skladu z veljavnimi merili in kriteriji za vrednotenje na razpis prijavljenih kulturnih programov in projektov.

Na podlagi letne pogodbe z Javnim skladom za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Nova Gorica, občina financira tudi izvajanje določenih nalog in strokovnih opravil, ki zadevajo organizacijo, koordinacijo, posredništvo kulturnih programov in kulturno animacijo.

2.3 Knjižnična dejavnost

Občina Miren-Kostanjevica knjižnično dejavnost podpira in sofinancira v skladu z Zakonom o knjižničarstvu in na podlagi letnih pogodb. Občina zagotavlja sofinanciranje dejavnosti in materialnih stroškov Goriške knjižnice Franceta Bevka v višini predpisanih in dogovorjenih finančnih deležev in obveznosti. Poleg tega financira tudi delovanje dveh krajevnih knjižnic in sicer Krajevne knjižnice Miren in Krajevne knjižnice Bilje ter potujoče knjižnice.

2.4 Prireditvena dejavnost in organizacija kulturnih prireditev lokalnega in širšega pomena

Prireditvena dejavnost omogoča javno predstavitev kulturnega ustvarjanja, spodbuja kulturno udejstvovanje prebivalcev in prispeva k razvoju kulturne raznolikosti.

Na območju Občine Miren-Kostanjevica se izvaja vrsta kulturnih prireditev, od glasbenih dogodkov, do gledaliških predstav, pevskih in plesnih nastopov, literarnih in filmskih večerov, razstav, ...

Občinska društva, ob finančni pomoči občine, v pretežni meri organizirajo in izvajajo prireditve, tako lokalnega, kot tudi širšega pomena.

V sklopu prireditvene dejavnosti je ključni nosilec kulturnih projektov in programov tudi Javni zavod za turizem in kulturo Miren-Kras, ki s svojim strokovnim in vsebinskim delom zagotavlja trajno vpetost v lokalni in širši kulturni prostor.

2.5 Muzejska dejavnost

Muzejsko dejavnost v Občini Miren-Kostanjevica izvaja Goriški muzej, v skladu z medsebojnim letnim dogovorom.

2.6 Ohranjanje kulturne dediščine

Ohranjanje zgodovinskih in kulturnih elementov je ključno za ohranjanje identitete skupnosti kraja in občine. Na območju občine Miren-Kostanjevica je mogoče najti različne kulturne in zgodovinske znamenitosti premične in nepremične kulturne dediščine.

Med nepremično kulturno dediščino na območju občine spadajo zlasti: arheološka najdišča, cerkve, naselja in domačije, portoni, vile, šole, vodnjaki in kali, kapele in znamenja ter grobnice. Vsi ti graditelji nepremične kulturne dediščine pričajo o bogati zgodovini našega kraja.

Vzdrževanje grobišč, spominskih obeležij in kulturni spomenikov se sofinancira preko Javnega razpisa za sofinanciranje registriranih enot kulturne dediščine na območju Občine Miren-Kostanjevica.

Akcije na področju ohranjanja kulturne dediščine se izvajajo v sodelovanju z Goriškim muzejem, poleg tega pa tudi s kulturnimi društvi, vrtci, šolami ter javnimi zavodi na področju kulture. Z zakonom predpisane strokovne in upravne naloge s področja varstva nepremične kulturne dediščine opravlja Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Nova Gorica

2.7 Izdajanje promocijskega in knjižnega materiala

Občina izdaja promocijski in knjižni material, hkrati pa tudi sofinancira, na podlagi javnega razpisa, izdajo knjižnih publikacij, zbornikov, revij ter zvočnih in video zapisov posameznih društev.

2.8 Javna infrastruktura na področju kulture

Javno infrastrukturo predstavljajo objekti in oprema za izvajanje kulturnih dejavnosti:

- Dom krajanov Negovan Nemec v Biljah (velika in mala dvorana),
- Krajevna knjižnica Bilje,
- Krajevna knjižnica Miren,
- Športna dvorana Osnovne šole Miren,
- Večnamenska avla Osnovne šole Miren,
- Kulturno upravni center (KUC) Miren,
- Mirenski grad, Gnidovčev dom,
- Hiša opajske tradicije,
- Dvorana »pod občino«,
- Pomnik braniteljev slovenske zemlje na Cerju,
- Kulturni dom Kostanjevica na Krasu,
- Stara šola Temnica,
- Stara šola Vojščica,
- Vaški dom Lipa.

Poleg navedenih kulturnih objektov na območju Občine Miren-Kostanjevica, se prizorišča številnih kulturnih dogodkov še:

- Športni park Java Orehovlje,
- Športni park Grive Miren,
- Prizorišče pri nogometnem igrišču v Mirnu (na Kampotu),
- Prireditveni prostor Prvomajska v Opatjem selu,
- Prireditveni prostor Sela na Krasu,
- Tabor na Vojščici,
- Prireditveni prostor Kal Vojščica.

3. URESNIČEVANJE JAVNEGA INTERESA ZA KULTURO

Javni interes za kulturo se bo v Občini Miren-Kostanjevica, skladno z zakonom, uresničeval:

- z zagotavljanjem pogojev za kulturno ustvarjalnost in raznolikost,
- z ohranjanjem kulturne dediščine,
- z dostopnostjo kulturnih dobrin,
- z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem javne kulturne infrastrukture, v skladu s slovensko in evropsko kulturno identiteto ter
- s podporo posamičnim kulturnim projektom in programom, za večjo kulturno prepoznavnost občine.

Po določbah zakona se za trajno in nemoteno zagotavljanje javnih kulturnih dobrin zagotavljajo javne službe, ki jih lahko izvajajo javni zavodi, skladi in agencije. Javne službe na področju kulture v Občini Miren-Kostanjevica so naslednje:

3.1 Javne službe varstva kulturne dediščin

Javne službe varstva kulturne dediščine na območju Občine Miren-Kostanjevica izvajajo:

- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Nova Gorica, katerega ustanoviteljica in financer je država. Zavod opravlja z zakonom predpisane strokovne in upravne naloge s področja varstva nepremične kulturne dediščine. Potrebno infrastrukturo ter sredstva za izvajanje dejavnosti zagotavlja država.
- Goriški muzej Kromberk - Nova Gorica, katerega ustanoviteljica je Mestna občina Nova Gorica, opravlja javno službo zbiranja, ohranjanja, dokumentiranja in proučevanje premične kulturne dediščine kot primarnega historičnega vira za zgodovino goriškega etničnega prostora. Obseg državne javne službe zavoda določa in financira država in ustanoviteljica.
- Pokrajinski arhiv Nova Gorica, katerega ustanoviteljica je država, opravlja arhivsko javno službo na območju upravnih enot Nova Gorica, Ajdovščina in Tolmin. Potrebno infrastrukturo ter sredstva za izvajanje dejavnosti zagotavlja država.

3.2 Javna služba na področju knjižničarstva

Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica opravlja javno službo na področju knjižničarstva za območje Mestne občine Nova Gorica, pokriva pa tudi območja ostalih sosednjih občin, Občine Brda, Občine Kanal ob Soči, Občine Miren-Kostanjevica, Občine Šempeter-Vrtojba in Občine Renče-Vogrsko. Ustanovljena in organizirana je kot splošna osrednja območna knjižnica z dislociranimi enotami, podružnicami. Knjižnica pokriva naslednja ključna področja dejavnosti: knjižnična, informacijska in svetovalna dejavnost, dejavnosti za otroke in mladino, spodbujanje bralne kulture, dostopnost in vključevanje, kot tudi dostop do digitalnih storitev. Poleg matične knjižnice ima Goriška knjižnica Franceta Bevka še devet krajevnih knjižnic v okoliških krajih in sicer: tri na območju Mestne občine Nova Gorica (Solkan, Prvačina, Branik), dve na območju občine Kanal ob Soči (Kanal in Deskle), dve na območju Občine Miren-Kostanjevica (Bilje in Miren), eno v Občini Renče-Vogrsko (Renče) in eno v Občini Šempeter-Vrtojba (Šempeter). Pod okriljem matične knjižnice deluje tudi potujoča knjižnica (bibliobus).

Knjižnico financirajo občine glede na obseg programov v posamezni občini ter glede na število prebivalcev, ko gre za skupne naloge knjižnice. Potrebno infrastrukturo zagotavljajo občine, vsaka za svoje potrebe na svojem območju.

3.3 Javne službe na področju umetnosti

Javne službe na področju organizacije in izvajanja umetniških dejavnosti na območju Občine Miren-Kostanjevica izvajajo:

- Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Nova Gorica, je bil ustanovljen s strani države, z namenom zagotavljanja strokovne in organizacijske podpore za razvoj ljubiteljskih kulturnih dejavnosti. Območna izpostava deluje za območju šestih občin Goriške. V okviru izpostave deluje preko 100 registriranih kulturnih društev in sekcij ter dve zvezi kulturnih društev. Dejavnost financirajo država in občine.
- Slovensko narodno gledališče Nova Gorica je bilo ustanovljeno s strani države. Potrebno infrastrukturo ter sredstva za izvajanje dejavnosti zagotavlja država. Poslanstvo zavoda je trajno izvajanje, posredovanje programov in uresničevanje javnega interesa za kulturo na področju uprizoritvenih umetnosti.
- Kulturni dom Nova Gorica je bil ustanovljen s strani Mestne občine Nova Gorica, katera zagotavlja tudi potrebno infrastrukturo in osnovna sredstva za delovanje zavoda. Poslanstvo zavoda je trajno in nemoteno izvajanje programov ter posredovanje umetniške ustvarjalnosti in poustvarjalnosti na področju glasbenih, vizualnih, avdiovizualnih, filmskih, likovnih in drugih umetnosti ter novih medijev.

3.4 Ljubiteljsko kulturno ustvarjanje in poustvarjanje

Ljubiteljsko ustvarjanje in poustvarjanje na področju kulture se v pretežni meri uresničuje v kulturnih društvih. V interesu občine je finančno podpreti dejavnost vseh aktivnih kulturnih društev, ki delujejo na kulturnih področjih, kakor tudi kulturne dejavnosti tistih drugih društev, ki imajo v okviru svoje dejavnosti registrirano kulturno dejavnost. Financiranje se izvaja na podlagi javnih razpisov.

3.5 Kultura v izobraževalnih javnih zavodih

Kulturni programi se izvajajo tudi v drugih javnih zavodih, kjer se osnovno poslanstvo prepleta s kulturno dejavnostjo.

Kulturna in umetniška dejavnost v lokalni skupnosti se spodbuja tudi z možnostjo vključitve otrok v programe glasbene izobrazbe in ustvarjalnosti, ki jih izvajata tako Glasbena šola Nova Gorica, kot tudi Glasbena šola Sežana. Poleg osnovne dejavnosti, ki je vzgoja in izobraževanje mladih glasbenikov, se zavoda ukvarjata tudi z organizacijo koncertov in z vključevanjem mladih v različne glasbene in kulturne prireditve, ki se odvijajo v lokalni skupnosti.

Občina Miren-Kostanjevica je ustanoviteljica tudi Osnovne šole Miren, vzgojno-izobraževalnega zavoda predšolske in osnovnošolske dejavnosti na območju občine. Zavod ima poleg matične šole v Mirnu, tudi podružnično šolo v Biljah in Kostanjevici na Krasu ter štiri enote vrtca. Šola je preko učencev in pedagoških delavcev aktivno vključena v življenje lokalne skupnosti, saj sodeluje pri različnih kulturnih, športnih in družbenih prireditvah, se povezuje z društvi in drugimi kulturnimi organizacijami ter občino.

4. JAVNA KULTURNA INFRASTRUKTURA

4.1 Zagotavljanje javne infrastrukture za kulturo

Javno infrastrukturo v občini predstavljajo:

- Dom krajanov Negovan Nemec v Biljah (velika in mala dvorana),
- Krajevna knjižnica Bilje,
- Krajevna knjižnica Miren,

- Športna dvorana Osnovne šole Miren,
- Večnamenska avla Osnovne šole Miren,
- Kulturno upravni center (KUC) Miren,
- Mirenski grad, Gnidovčev dom,
- Hiša opajske tradicije,
- Dvorana »pod občino«,
- Pomnik braniteljev slovenske zemlje na Cerju,
- Kulturni dom Kostanjevica na Krasu,
- Stara šola Temnica,
- Stara šola Vojščica,
- Vaški dom Lipa.

Namen razglasitve nepremičnin (in opreme) za javno infrastrukturo na področju kulture je predvsem v zagotovitvi trajne namembnosti prostorov ter ohranitvi prostorov (in opreme) za izvajanje kulturne dejavnosti. Status nepremičnine - javne infrastrukture za kulturo, po določbah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo pomeni, da je nepremičnina na voljo za izvajanje kulturnih dejavnosti v javnem interesu.

5. OPREDELITEV JAVNEGA INTERESA ZA KULTURO PO PODROČJIH

Občina Miren-Kostanjevica, skladno s 66. členom Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo, zagotavlja najmanj tiste javne kulturne dobrine, kakor določa posebni zakon (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost ipd.), podpira ljubiteljske kulturne dejavnosti, vključno s tistimi, ki so namenjene kulturni integraciji manjšinskih skupnosti in priseljencev ter pokriva tudi druge kulturne potrebe prebivalcev.

5.1 Pomnik braniteljev slovenske zemlje na Cerju

Pomnik braniteljev slovenske zemlje na Cerju je središče raznolikega kulturnega utripa v Občini Miren-Kostanjevica in širši regiji. Tu je prostor za srečanja in delavnice, predavanja in predstavitve. Cerje je priljubljena točka tudi za poročna slavlja. Prostori so namenjeni razstavnim površinam, koncertnim in gledališkim predstavam, raznovrstnim prireditvam, kot so forumi, konference, protokolarna srečanja, strokovna predavanja. Cerje ponuja številne možnosti sodelovanja in povezovanja, tako med domačimi društvi in posamezniki, kot tudi z ustvarjalci, institucijami in obiskovalci izven občinskih meja, vse do državnega in mednarodnega prostora, s čimer kraj postaja prepoznaven stičiščni prostor izmenjave idej, kulture in vrednot.

Občina bo na letni ravni zagotovila sredstva za delovanje in aktivnosti Zavoda za turizem in kulturo Miren-Kras, na podlagi pogodb.

CILJI	UKREPI
<ul style="list-style-type: none"> - ohranitev in nadgradnja kulturnega standarda, - dvig zanimanja za kulturno dogajanje v pomniku in destinaciji Miren Kras, - dvig prepoznavnosti pomnika kot ene osrednjih lokacij kulturnega dogajanja v širši, tudi čezmejni regiji, - visoka kakovost dogodkov in storitev 	<ul style="list-style-type: none"> - postavitve stalne razstave in zagotovitev financiranja, - preiščeno izbrane vsebine občasnih razstav, - sodelovanje s predstavniki ključnih kulturnih institucij in s strokovnjaki za posamezna področja, - redna izobraževanja zaposlenih, - uspešna promocija in trženje, - zagotavljanje sredstev za redno vzdrževanje in posodabljanje infrastrukture (IT, digitalizacija,..), - nadgradnja statusa pomnika in možnosti prijav na javne razpise

PRIČAKOVANI UČINKI	KAZALNIKI
<ul style="list-style-type: none"> - povečano število obiskovalcev prireditelj, - večja prepoznavnost in obisk destinacije, - dolgoročna partnerstva z izvajalci in financerji 	<ul style="list-style-type: none"> - število obiskovalcev, - število skupin, - številu dogodkov v pomniku, - število obiskovalcev na dogodkih v pomniku, - število vodenj po pomniku

IZVAJALCI: Zavod za turizem in kulturo Miren-Kras, kulturna društva, javne službe s področja umetnosti, javni in zasebni zavodi, Občina Miren-Kostanjevica

5.2 Ljubiteljska kultura

V javni interes na področju ljubiteljske kulture spadajo vse dejavnosti ljubiteljskih kulturnih društev, zvez in skupin ter ostalih organizacij, ki delujejo na področju kulture, vključno z Javnim skladom Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Nova Gorica. Ta lahko, v skladu z Zakonom o javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, za posamezno lokalno skupnost opravlja določene naloge s področja kulturnih dejavnosti, na podlagi posebnih pogodb.

CILJI	UKREPI
<ul style="list-style-type: none"> - ohraniti obstoječi in nadgraditi kulturni standard, - izboljšanje kvalitete in prepoznavnosti produkcije na področju ljubiteljske kulture, - prepoznati pomen kulturno-umetnostne vzgoje v celotnem vzgojno izobraževalnem sistemu in širši družbi, - dvigniti zanimanje za kulturo 	<ul style="list-style-type: none"> - zagotavljanje sredstev za sofinanciranje kulturnih programov in projektov, - zagotavljanje sredstev za sofinanciranje delovanja JSKD Nova Gorica, - organizacija lokalnih, medobmočnih, državnih prireditvenih in izobraževalnih programov, - povečanje števila članstev v društvih, - vključevanje mladih v dejavnost kulturnih društev, - zagotoviti ustrezne prostorske pogoje za delovanje društev, - dvigniti kakovost in konkurenčnost kulturne ponudbe

PRIČAKOVANI UČINKI	KAZALNIKI
<ul style="list-style-type: none"> - večja prepoznavnost dosežkov ljubiteljske kulture, - večje zanimanja občanov za kulturne programe, - povečano število posameznikov, ki se vključujejo v ljubiteljske kulturne dejavnosti, - promocija občine, - povečanje produkcije in izvedbe kulturnih dogodkov 	<ul style="list-style-type: none"> - število kulturnih društev, - število aktivnih članov v društvih, - število programov in projektov, - število kulturnih dogodkov, - število izobraževalnih programov, - število obiskovalcev na kulturnih prireditvah, - večje število mladih včlanjenih v društva

IZVAJALCI: kulturna društva, JSKD Nova Gorica, Zavod za turizem in kulturo Miren-Kras, krajevne skupnosti, Osnovna šola Miren, Glasbena šola Nova Gorica, Glasbena šola Sežana, Občina Miren-Kostanjevica

5.3 Knjižnična dejavnost

Občina Miren-Kostanjevica bo knjižnično dejavnost podpirala in sofinancirala v skladu z določbami Zakona o knjižničarstvu in letnimi pogodbami. V višini predpisanih finančnih deležev in obveznosti bo občina zagotavljala sofinanciranje dejavnosti Goriške knjižnice Franceta Bevka ter obeh krajevnih knjižnic, Bilje in Miren.

5.4 Prireditvena dejavnost in organizacija kulturnih prireditev lokalnega in širšega pomena

V javnem interesu občine je, da se na območju občine izvaja čim bolj pestra ponudba kulturnih prireditev ter, da se zagotovi boljše dostopnost kulturnih dobrin občanom.

Kot prireditve javnega pomena se opredeli prireditve, ki se izvajajo v obliki koncertov, gledaliških predstav, pevskih nastopov in nastopov pevskih zborov, literarnih večerov, filmskih predstav, plesnih predstav, razstav v izvedbi izvajalcev, opredeljenih v 3. točki 3. Lokalnega programa za kulturo.

CILJI	UKREPI
<ul style="list-style-type: none"> - promovirati ustvarjalnost in poustvarjanje, - vzgoja mladih in obiskovalcev, - razvijati programe kakovosti, - zagotoviti primerne pogoje za izvajanje programov, - zagotoviti cenovno dostopnost	<ul style="list-style-type: none"> - spodbujanje posredovanja kakovostnih umetniških programov različnih zvrsti, namenjenih tako mladi kot starejši populaciji, - dviganje kakovosti in konkurenčnosti kulturne ponudbe, - prepoznavanje pomena kulturno - umetnostne vzgoje v celotnem vzgojno izobraževalnem sistemu in širši družbi, - dviganje zanimanja za kulturo, - zagotavljanje ustreznih prostorskih pogojev za izvedbo programov

PRIČAKOVANI UČINKI	KAZALNIKI
<ul style="list-style-type: none"> - vzgoja obiskovalcev, - povečano število obiskovalcev prireditev	<ul style="list-style-type: none"> - kakovost in vsebina ponudbe, - število programov in projektov, - število obiskovalcev abonmajske in druge ponudbe

IZVAJALCI: kulturna društva, javne službe s področja umetnosti, javni in zasebni zavodi, Zavod za turizem in kulturo Miren-Kras, Občina Miren-Kostanjevica

5.5 Muzejska dejavnost

Muzejsko dejavnost v Občini Miren-Kostanjevica izvaja Goriški muzej v skladu z medsebojnimi letnimi pogodbami.

5.6 Ohranjanje kulturne dediščine

Posamezne aktivnosti ohranjanja kulturne dediščine na območju Občine Miren-Kostanjevica se bodo izvajale predvsem preko sodelovanja z občinskimi kulturnimi društvi, vrtci, šolami, krajevnimi skupnostmi, javnimi zavodi na področju kulture, kot tudi s sodelovanjem z Goriškim muzejem.

Z zakonom predpisane strokovne in upravne naloge s področja varstva nepremične kulturne dediščine opravlja Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije - Območna enota Nova Gorica.

5.7 Izdajanje promocijskega in knjižnega materiala

Akcije izdajanja promocijskega in knjižnega materiala se bodo realizirale v obliki izdajanja knjig, prospektov, brošur, zbornikov, audio in video medijev, razglednic, ... Sofinanciranje se bo izvajalo na podlagi Javnega razpisa izdaje knjižnih publikacij, zbornikov, revij ter zvočnih in video zapisov.

5.8 Nepredvideni programi

Programi, ki jih ne določa ta lokalni program kulture, se lahko izjemoma sprejmejo v sofinanciranje, če je v izvedbi programa vključena Občina Miren-Kostanjevica in/ali Zavod za turizem in kulturo Miren-Kras in je ta program za občino velikega javnega pomena.

6. FINANCIRANJE

Finančna sredstva se opredelijo v vsakoletnem Odloku o proračunu Občine Miren-Kostanjevica.

6.1. Financiranje kulturnih programov

Lokalna skupnost financira kulturne programe, projekte in dejavnosti, ki so v javnem interesu, na način in s postopki, kot jih predvideva zakonodaja in drugi veljavni predpisi.

7. ZAKLJUČEK

Lokalni program za kulturo v Občini Miren-Kostanjevica je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, pripravljen na podlagi veljavne zakonodaje.

Program se sprejema za obdobje osmih let, od leta 2026 do leta 2034. Opredeljuje ključne cilje na področju razvoja kulture ter ukrepe in kazalnike za njihovo doseganje.

Razvoj kulture v lokalnem okolju ima številne pomembne pozitivne učinke, ki vplivajo na skupnost in njen razvoj. Naloga lokalne skupnosti je, da zagotavlja pogoje za kulturo ustvarjalnost, dostopnost javnih kulturnih dobrin, tudi preko obstoječih javnih zavodov ter omogoča vsem posameznikom, skupinam, društvom in organizacijam kulturno raznolikost delovanja. Zelo pomembna je tudi podpora za ohranjanje slovenske kulturne identitete ter zagotavljanje pogojev za skladen razvoj kulture na skupnem slovenskem kulturnem prostoru.

Z izvedbo programskih nalog bo Občina Miren-Kostanjevica, skupaj s partnerji - nosilci kulturnega življenja, omogočala ter spodbujala nadaljnji razvoj kulture na območju občine.

Lokalni program za kulturo v Občini Miren-Kostanjevica za obdobje 2026-2034 sprejme Občinski svet Občine Miren-Kostanjevica in se v obdobju veljavnosti lahko dopolnjuje in spreminja.

Številka: 007-0003/2026-2
Miren, 23. 4. 2026

Župan
Mauricij Humar

OBRAZLOŽITEV

1. PRAVNA PODLAGA ZA SPREJEM PROGRAMA

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 - ZNOrg, 3/22 – Zdeb, 105/22 – ZZNŠPP, 8/25 in 77/25)

Statut Občine Miren-Kostanjevica (Uradni list RS, št. 2/16 – uradno prečiščeno besedilo, 62/16, 14/23 in 28/25)

2. OCENA STANJA, RAZLOGI IN CILJI ZA SPREJEM PROGRAMA

14. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (v nadaljevanju: ZUJIK) določa, da lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje osmih let, pri čemer lahko program vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje.

Nova zakonska določba 14. člena ZUJIK (sprememba sprejeta septembra 2025) določa tudi, da Ministrstvo za kulturo vzpostavi evidenco lokalnih programov za kulturo. Zakon obvezuje lokalno skupnost, da v 30 dneh po sprejetju lokalnega programa za kulturo ministrstvu, pristojnemu za kulturo, sporoči datum njegovega sprejetja in pošlje njegovo elektronsko različico.

Občinska uprava je glede na določbe ZUJIK in usmeritve Ministrstva za kulturo, pripravila strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki izhaja iz doseženega položaja kulture v občini in ugotavlja vlogo kulture v razvoju občine ter javni interes zanjo.

V dokumentu je povzeta ocena trenutnega stanja na področju kulture v Občini Miren-Kostanjevica (Pomnik braniteljev slovenske zemlje na Cerju, ljubiteljska kultura, knjižnična dejavnost, prireditvena dejavnost, muzejska dejavnost, ohranjanje kulturne dediščine, izdajanje promocijskega in knjižnega materiala, javna infrastruktura na področju kulture). V dokumentu so, po določbah zakona, za trajno in nemoteno zagotavljanje javnih kulturnih dobrin, opredeljene tudi javne službe (javna služba varstva kulturne dediščine, javna služba na področju knjižničarstva, javna služba na področju umetnosti, ljubiteljsko kulturno ustvarjanje in poustvarjanje, kultura v izobraževalnih javnih zavodih). Posebno poglavje je namenjeno javni kulturni infrastrukturi. V zaključnem delu dokumenta so opredeljeni cilji, ukrepi, pričakovani učinki in kazalniki javnega interesa za kulturo po posameznih področjih.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC

Sprejem samega dokumenta ne predstavlja dodatnih finančnih obremenitev za proračun Občine Miren-Kostanjevica. Letni kulturni programi, projekti in dejavnosti na področju kulture se sofinancirajo na podlagi javnih razpisov in neposrednih pogodb z izvajalci programov.

4. PREDLOG SKLEPA

Občinski svet Občine Miren-Kostanjevica sprejme Lokalni program za kulturo v Občini Miren-Kostanjevica za obdobje 2026 - 2034.

Pripravila:

Mateja Drnovšček, strokovna sodelavka za družbene dejavnosti